

אימון, העצמה וחינוך ילדים

הרב מוטי זולברג

יועץ חינוכי מוסמך, מדריך כשורי חיים ומוגנות
מחבר הספר "דע לך בני"

פרשת מצורע- שבת הגדול

דרשת שקת הכזול שכאילו נאמרה

היו שנים בהם לא נשא הגה"ק רבי יואל טייטלבוים מסאטמר זצ"ל דרשה בשבת הגדול, היו אלו שנות המלחמה, בהם נרדף האדמו"ר ע"י הנאצים ימ"ש, וצרות ומכאובים רבים עברו עליו בשנים אלו.

פעם אחת בעת אמירת 'הגדה של פסח' כשאמר 'ויענונו כמה שנאמר... סיפר האדמו"ר שהיה רב אחד שרק מעט אנשים הופיעו ל'דרשת שבת הגדול' שלו, כשנעמד אותו רב לשאת את הדרשה אמר: כתוב בהגדה 'במתי מעט כמה שנאמר... א"כ מאחר שאנחנו רק 'מתי מעט' ואין לפני מי לדרוש, נסתפק ונצא ידי חובה 'כמה שנאמר' - כאילו אמרתי דרשה, וירד ולא נשא את הדרשה.

אף אנו נמליץ ונאמר - אמר הסאטמר רב - על השנים שלא זכיתי לומר 'דרשת שבת הגדול' מחמת הצרות שעברו עלי, 'ויענונו' - מחמת העינויים והצרות שעברנו, 'כמה שנאמר' - יהא נחשב כאילו היתה דרשתי אמורה...

חלק מעניין "שבת הגדול" זהו ההכנה לקראת היום הגדול והנכבד - "ליל הסדר".

בטוח, כי קוראי טור זה כבר "עמוק עמוק" בתוככי החג, אולם, אציע טיפ קטן לליל סדר רגוע- צריכים דבר קטן ופשוט: לתת לילדים הקטנים..... אוכל, לפני תחילת קריאת ההגדה- ככה, כאשר הילדים (ואפילו חלק מהמבוגרים) לא רעבים, ייקל עלינו, ההורים, לקיים את מצוות "והגדת לבנך".

נסיים בתיאורו של הרב סיני אדלר זצ"ל, שהיה לי את הזכות לראינו בחול המועד פסח לפני 3 שנים: היה זה הפסח הראשון שהיה עלי לבלותו במחנה ריכוז. בפסח הקודם היינו עדיין בגיטו טרזינשטאט, אשר בו עוד יכולנו לערוך את הסדר בחוג המשפחה. אמנם גם את הסדר הוא חגגנו בצורה מיוחדת במינה, כי באותם הימים היה הסגר חמור בתוך הגיטו ועם רדת החשיכה נאסרה הדלקת אור ואפילו גפרור. בנסיבות אלו נאלצנו לערוך את הסדר מבעוד יום. אבל הייתי עדיין יחד עם הורי, ועל שולחנו היו מונחות כמה מצות וגם תה מעורב בריבה בתור תחליף ליון. הסדר של מאוטהאוזן היה שונה לגמרי. בתחילה חשבתי שאת מנת הלחם היומית, שקיבלנוה בערב פסח אחרי הצהרים, אשמור עד לבוקר המחרת, כדי להיזהר לפחות מאכילת חמץ בעת כניסת החג, אולם תלמיד חכם אחד שהיה אתנו העיר לי שמבחינת ההלכה מוטב לאכול את הלחם מייד, כי הלא עצם החזקתו אסורה היא בבחינת בל יראה ובל ימצא. לאחר המפקד שנערך לפנות ערב, ולפני כניסתנו לצריף ללינה, הייתה בידנו שהות מה ויכולנו להסתובב ברחבה שלפני הצריפים. ביקשתי מאחד הבחורים שיטייל איתי קצת בזמן ההליכה הלך ושוב אמרנו בעל פה קטעים מן ההגדה, עד כמה שיהיו זכורים לנו. ליל סדר במיוחד במינו, ללא מצות ויון, ללא סעודת חג שבה מסובין כל בני המשפחה לשולחן אחד, אלא ליל סדר בהליכה. גופותינו היו מושפלים ומשועבדים, אולם את רוחנו לא יכלו לשוב לשעבד, ולכן יכולנו לאמר גם באותם התנאים - עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו ה' אלוקינו משם, כי למרות הכל הרגשנו את עצמנו בני חורין".

mottizol@gmail.com

054-5773002